

بازارهای هفتگی بین روستایی پروتوق و بدون واسطه

بازارهای هفتگی بین روستایی که سابقه تاریخی فراوانی دارد، در طول سالیان اخیر و بویژه با مهاجرت روستاییان به شهرها، تغییراتی پیدا کرده و تعدادی از این بازارها از بین رفته و تعدادی نیز هنوز پابرجاست که نشان از تاریخی بودن این شیوه داد و ستد دارد.

خبرگزاری مهر: بازارهای هفتگی بین روستایی که سابقه تاریخی فراوانی دارد، در طول سالیان اخیر و بویژه با مهاجرت روستاییان به شهرها، تغییراتی پیدا کرده و تعدادی از این بازارها از بین رفته و تعدادی نیز هنوز پابرجاست که نشان از تاریخی بودن این شیوه داد و ستد دارد.

به گزارش خبرنگار مهر، بازارهای هفتگی در روستاها از گذشته های دور تا کنون به عنوان مرکز اصلی انجام مبادلات ضروری و مورد نیاز روستاییان و مردم شهرهای کوچک، به حیات خود ادامه داده است.

کالاهای اساسی عرضه شده در این بازارها همچون محصولات کشاورزی و دامی، معمولا کالاهای با کیفیت تر و در عین حال ارزان قیمت تر است که محصول همان روستا و یا روستاهای هم جوار است که فروشندگان و خریداران آن، ساکن این روستاها و شهرهای کوچک اطراف هستند.

ویژگی بارزی که این بازارها دارند، نبود واسطه در آنهاست که به گفته ی اکثر خریداران باعث باصرفه شدن قیمت ها و پروتوقی این بازارها شده است.

البته ذکر این نکته هم قابل تامل است که با گسترش ارتباطات و بهبود وضعیت ارتباطی میان روستاها و شهرهای بزرگ، شاهد هجوم شهرنشینان به روستاها برای تامین کالاهای دامی و کشاورزی با کیفیت هستیم که این نیز جدای از مخاطراتی که دارد، می تواند عامل بسیار مهمی در توسعه و پیشرفت اقتصادی روستاها و مردم آن باشد.

محصولات ارایه شده در این بازارها جزء نیازهای روزمره روستاییانی است که این بازار را مکانی باصرفه برای خرید خانواده خود می دانند که گاهی نیز به شکل سنتی مبادله کالا به کالای مشابه انجام می گیرد.

شنبه بازار، یکشنبه بازار، دوشنبه بازار و... از جمله عناوین بازارهای روستاهایی هستند که تامین کننده نیازهای روستاییان در بیشتر نقاط کشور و مخصوصا روستاهای شهرستانهای آذربایجان شرقی است.

بازارهای روستایی برجای مانده از شکل اولیه بازارها در جوامع ابتدایی

یکی از کارشناسان اقتصادی دانشگاه تبریز نیز در این خصوص می گوید: به جرات می توان گفت که بازارهای هفتگی روستایی برجای مانده از شکل اولیه بازارها در جوامع ابتدایی بشر هستند که تاکنون نیز کارکردهای خود را حفظ نموده و در اقتصاد جوامع نقش قابل توجهی دارند.

یعقوب عطایی با اشاره به کیفیت مطلوب محصولات ارائه شده در این بازارها، گفت: محصولات بومی، صنایع دستی، تولیدات دامی و کشاورزی محلی و سایر فرآورده های روستایی جزء عمده ترین کالاهای قابل عرضه در این بازارها است.

وی با بیان اینکه در این بازارها فروشندگان شهرنشین گاهی اجناس چینی هم برای خرید روستاییان ارائه می کنند، ادامه داد: بازارهای هفتگی روستایی که در روزهای مختلف هفته تشکیل می شوند، بیشتر نام آن روز را به خود می گیرند و البته در بعضی موارد اسم های دیگر نیز دارند.

این کارشناس همچنین گفت: تنها دلیلی که یک شهرنشین به یک بازار روستایی واقع در یک روستا سفر می کند این است که محصولات تازه ی از تولید به مصرف خریداری کند، که البته قیمت ها هم در این سفر مزید بر علت می شود.

عطایی با اشاره به اینکه بازارهای روستایی عامل جذب کننده ی گردشگران هم هستند، گفت: در ایام ماه مبارک رمضان به یکی از بازارهای روستایی شهرستان آذرشهر رفته بودم که گردشگران زیادی را از شهرهای مختلف می دیدم که دست پر از بازار خارج می شدند که این خود یک سرمایه گذاری برای افزایش و بهبود اقتصاد روستاهاست.

وی ادامه داد: بسیاری از شهروندان به علل اجتماعی و جذابیت های بازارهای هفتگی بدون هدف خرید کالایی خاص به این بازار می آیند و البته دست پر هم از این بازار خارج شوند.

بازارهای هفتگی عامل مهم در کاهش سفرهای روستاییان به شهرهاست

مدیر کل امور روستایی استانداری آذربایجان شرقی نیز گفت: بازارهای هفتگی عامل مهم در کاهش سفرهای روستاییان به شهرهاست، چرا که وقتی یک روستایی برای خرید کالایی احساس نیاز می کند مجبور است تا ساعت های زیادی را در راه سپری کرده و به قیمتی بالاتر آن جنس را از شهر بخرد.

سید اسماعیل حسینی همچنین گفت: این بحث دوطرفه است یعنی اگر روستایی بخواهد محصول اضافی خود را به فروش برساند، باید به شهر برود ولی این بازارها امکان این را ایجاد می کند که محصول خود را در روستای خودش بفروشد که خود نوعی صرفه جویی و افزایش سود است.

وی با اشاره به اینکه مخاطراتی هم این بازارها برای روستاییان دارند، گفت: باید مراکز بهداشت محیط از لحاظ بهداشتی بودن محصولات گوشتی و غذایی در این بازارها نظارت کافی داشته باشد.

حسینی با بیان اینکه بازارها نوعی درآمد برای روستاها تلقی می شود، افزود: دهیاران روستاها در عوض ایجاد امکانات و فضا و پارکینگ برای فروشندگان مبلغی هر هفته از آنها دریافت می کنند که در دراز مدت منبع مالی خوبی برای مصارف روستا می تواند باشد.

توسعه کشور در گرو آبادی روستاها است

مدیر کل امور روستایی استانداری آذربایجان شرقی با اشاره به اینکه بهبود اقتصاد روستاها تاثیر مستقیم بر توسعه کشور دارد، گفت: کشاورزی پررونق، نزدیکی دهات به هم، حاصلخیزی خاک و آب، وضع اجتماعی خاص روستاها و دست یافتن دهقانان به مازاد تولید وجود بازارهای روستایی را ایجاد می کند.

وی این بازارها را باعث بهبود روابط اجتماعی مردم روستاهای همجوار عنوان کرد و گفت: این بازارها از لحاظ فرهنگی و اجتماعی کمک شایانی به روستاها می کنند، تا با سفر مردم به روستاهای همجوار روابط خوبی بین آنها ایجاد شود.

محصولات خود را به میادین تره بار نمی برم

برای تکمیل گزارش به یکی از بازارهای روستایی در شهرستان خسروشاه به نام تازه کندر فتم و با کشاورز روستای همجوار این ده بنام اسفنجان مشغول صحبت شدم این کشاورز با برشمردن مشکلات باغداریش گفت: محصولات ما هر سال با کاهش آب کشاورزی کم و کمتر می شود که این در دراز مدت می تواند محصولات را نابود کرده و این بازارها را به تعطیلی بکشاند.

محمدعلی ابراهیم پور در جواب سوال من که چرا محصولات را در میادین میوه و تره بار نمی فروشد، گفت: مگر عاقل کم شده که سود حاصل از این همه زحمت را به دلال جماعت بدهم و خودم سود کمتری ببرم من به دیگر کشاورزان هم می گویم بازارهای روستایی محل خوبی برای فروش است و هر روز در روستایی بریاست محصولاتشان را در این بازار عرضه کنند و به دلال ها اعتماد نکنند.

وی که برای فروش آلبالو و زردآلو به این بازار آمده است، ادامه داد: من یک کشاورز هستم و بر فرض مثال، برای تولید یک قوطی 10 کیلویی آلبالو چندین ماه زحمت می کشم و هزینه می کنم و در آخر پولی کمتر از سود آن دلالی که در عرض یک شب این محصولات را به فروش می رساند، عاید می شود.

شور و نشاط این بازارها در مجتمع های بزرگ تجاری کلانشهرها هم نیست

ابراهیم قاصی جهانی، فروشنده محصولات و ظروف پلاستیکی هم گفت: وقتی ما می بینیم که سود در این روستاها زیاد است و خریداران زیادی به ما مراجعه می کنند، دیگر به بازارهای شهری نمی رویم و در کنار این کشاورزان و دامداران که برای فروش محصولات خود به بازار می آیند، مشغول فروش اجناس خود می شویم.

وی با بیان اینکه شور و نشاط این بازارها در مجتمع های بزرگ تجاری کلانشهرها هم وجود ندارد، گفت: فاصله کم نقاط روستایی با یکدیگر و آسان بودن حمل و نقل و رفت و آمد روستاییان و شهروندان شهرهای اطراف بر ارائه بهتر محصولات کمک کرده است و باعث جذب مشتری از مناطق دیگر شده است.

وی در جواب سوال خبرنگار مهر مبنی بر اینکه مبادله کالا به کالا چگونه انجام می گیرد، گفت: مثلا روستایی به ما سر می زند و می گوید که فلان چیز را اضافی دارم و میخواهم آنرا بفروشم که اگر کسبه بازار که از جای دیگر آمده است و به این محصول نیاز دارد راضی باشد، بعد از توافق روی قیمت، کشاورز محصول را می فروشد و در عوض جنس مورد استفاده ی خود را به همان اندازه پول فروش، می خرد.

تابستان های هر سال، آذوقه ی زمستان سال بعد را تهیه می کنم

یکی از خریداران محصولات لبنی نیز که از آذرشهر به این بازار آمده است، گفت: هر سال که تابستان فرا می رسد به چند بازار مشهور در روستاها سری می زنم و به مقدار زیادی محصولات همچون پنیر، گردو، عسل، دوشاب، گندم برای آرد، سیر، پیاز، سیب زمینی و گوجه برای درست کردن رب خانگی می خرم که دیگر در زمستان نیازی به خرید محصولات بی کیفیت و با قیمت بالانداشته باشیم. داوود این بازارها را در استان و کشور مرکز جدید گردشگران دانست و اظهار کرد: خدا را شکر روستاها و اهالی آنها دیگر مثل قدیم نیستند و پیشرفت کرده اند که این از برکات نظام جمهوری اسلامی است.

این جوان در آخر از همه مردم خواست که فقط یکبار از این بازارها و محصولات کشاورزی و دامی آنها دیدن کنند چون دیدن این بازار تنوع خاصی دارد و در آن همه کالاها و محصولات عرضه می شود.

.....
گزارش از محمدرضا علی اشرفی